

A nagyvázsonyi Kinizsi Várbarát Kör kezdeményezői és támogatói érdemesnek tartják, hogy kitartóan törekedjenek a fentiekben vázolt, s a község távlati közművelődési programjába illeszkedő tervek megvalósítására, mivel úgy gondolják, hogy ezzel hatékonyan segítik köz-

ségük közművelődésének gazdagítását, kulturális rangjának emelését, s egyúttal részt vállalhatnak a honismereti mozgalom e fontos nevelő célokat szolgáló, hasonló adottságú helyeken kibontakoztatható munkaágának további megerősítésében

Reményi Antal—Morvay Péter

A Gyóni Géza Baráti Kör

Ötödik éve, hogy Dabas székhellyel megkezdte működését a Gyóni Géza Baráti Kör. Alapszabályának szellemében munkája szervesen kapcsolódik a község közművelődési feladataihoz, s igyekszik összegyűjteni, ápolni Gyóni Géza szellemének értékeit, dokumentumait.

Nem volt, sőt még ma sem könnyű egy olyan Irodalmi Társaság után munkát vállalni, amely tizenhét éven keresztül nacionalista költőnek igyekezett Gyóni Gézát beállítani, s tagjai — neve fedezékében — saját „irodalmi” hajlamaiknak próbálták helyet biztosítani. Nem volt, s még ma sem könnyű megmagyarázni azoknak az embereknek, akik fil-lérjeiket nyújtották át a Gyóni Géza nevet viselő Társaságnak, hogy a több ezer pengőt kitevő eredmény hová tűnt, s az 1930-as években a Szovjetunió engedélye ellenére miért nem hozták haza ebből az összegből a költő holttestét.

Az elmúlt öt esztendő alatt azonban megértették a kérésünkre küldött krasznójarszky választ: „hatvan év múltán a volt temető területe beépült”, így exhumálási lehetőségünk megszűnt. Megértették és örömmel fogadták, hogy Gyóni Géza édesapját, *Achim Mihályt*, a nagyközségi tanács, a Baráti Kör és *Syposs Zoltán* hozzájárulásával az új köztemetőben helyezzük el. A régi temető megszűnésével a tanács díszsírhelyet adományozott az 1911-ben elhunyt Achim Mihálynak. A sírkő avatását október 9-én tartottuk.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a békécsabai Munkácsy Múzeum után a dabasi járási könyvtárban található a legtöbb Gyóni Géza dokumentum, amelynek nagy részét Syposs Zoltán, kisebb

részét a Baráti Kör tagjai adták össze. A feldolgozott dokumentumok száma meghaladja a háromezrészletet. A fentiekben kívül most folyik a Gyóni-emlékszoba anyagának feldolgozása. A Baráti Kör támogatásával a járási könyvtár fokozatosan bővíti a mikrofilmtárát. Munkájuk első eredményeként megtalálható már itt az OSZK hirlaptárban és kéziratárban fellelhető dokumentumok egy része. Évek gyűjtőmunkája szükséges még, amíg „teljes” mikrofilmtárral rendelkezhet a könyvtár. Ez természetesen az anyagiaktól is függ.

Nem érdektelen, sőt baráti körünk egyik kiemelkedő teljesítményének könyvelhető el, hogy tagjaink közül már többen publikáltak Gyóni Gézával foglalkozó írásokat, s ezekben Gyóni „igaz arcát” igyekeztek bemutatni. Megemlítem *G. Sin Edit*, *Bata Imre*, *Syposs Zoltán*, *Fábián Miklós* tagtársaink munkáit, akik összesen 12 cikkben, tanulmányban szóltak Gyóni Gézáról, de beszélünk kell *Emil Boleslav Lukač* írásáról is, amelyben Gyóni verseinek szlovákiai hatását elemzi.

Öt közgyűlés, öt emlékünnepe, öt koszorúzás és öt értékelő előadás az, amit eddig magunk mögött tudunk. A hatvan éve halott költő emlékére 1977. októberében egyhetes Gyóni Emléknapot tartott a baráti kör. Ennek nyitányaként felavattuk Gyóni Géza édesapjának, Achim Mihálynak a sírkövét, majd a dabasi fiatalokhoz igyekeztünk közelférközni a rendhagyó irodalomórák keretén belül. A tagok részére az Irodalmi Presszó előadásának keretében Bata Imre irodalomtörténész tartott előadást Gyóni Gézáról.

Fábián Miklós

